

FUNDAMENTAREA CONCEPȚIEI E-EDUCAȚIE DE FORMARE CONTINUĂ

Dumitru PATRAȘCU, dr. hab., pro. univ.

Summary

The author of this article substantiates a concept of the continuing education of the teaching staff, including pedagogical managers, the concept's structure, and the documents related to this concept such as description of the strategy, programs, and plans.

Conform Codului Educației al Republicii Moldova, învățământul poate fi organizat prin diferite forme de învățământ, inclusiv învățământ la distanță, ceea ce se încadrează în cerințele integrării sistemului educațional național în spațiul european al învățământului, pentru a deveni pe deplin competitiv cu cel european.

Aceste stipulări evidențiază necesitatea e-Educației de formare continuă a specialiștilor de înaltă calificare, competitivi pe piața națională și internațională a muncii. În Republica Moldova există premisele necesare pentru conceptualizarea, organizarea și implementarea e-Educației de formare continuă a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar.

E-Educația de formare continuă a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar nu poate fi realizat fără o concepție teoretică integră, deoarece determinarea perspectivelor dezvoltării acestei forme este un obiectiv complex. Tendința transformării învățământului prin e-Educație oferă discipolului servicii educaționale la distanță, care nu impun constrângeri de timp, spațiu și ritm de studiu.

Momentul esențial în elaborarea concepției e-Educație este determinarea esenței ei. Noțiunea *concepție* în literatură se întâlnește destul de frecvent. Însă, analiza literaturii ne indică că o definiție general acceptată a *concepției* nu există. În DEX al limbii române, **concepția** se tratează ca *fel de a vedea sau ansamblu de păreri, de idei cu privire la probleme filosofice, tehnice, literare etc.* [3, p. 206]. Filosofii înțeleg prin **concepție** *o viziune generală, idei de bază, opinii, și mod de tratare* [4]. În practica științifică se întâlnesc și alte puncte de vedere asupra concepției, care se utilizează pentru diferite situații, care pornesc din izvoare și modalități de aplicare specifice.

Să evidențiem câteva puncte specifice de vedere asupra concepției, care ne ajută să formăm propriul punct de vedere. Astfel, într-un caz, numesc concepție un sistem de reprezentări care circulă/răspândite în societate (înglobare în *învățăături* sau *doctrine*), fiind propagate și acceptate ca necesitate pentru majoritatea membrilor societății, comunităților, organizațiilor, colectivelor etc. și permit acțiuni administrative și manageriale pentru realizarea doctrinei. În acest caz,

concepția devine funcție ideologică. Aceste reprezentări servesc pentru consolidarea societății, comunităților, organizațiilor, colectivelor în acțiunile pe termen lung, servind obiective de orientare. În cazul conștientizării, aceste reprezentări devin temporale și măsură a atingerii obiectivelor. Mecanismele sociale create pentru realizare concepției pot fi schimbate, iar doctrina se poate numi Strategie sau Program.

Firește, am putea continua prezentarea altor definiții semnificative ale concepției, dar considerăm că acestea nu ar aduce elemente suplimentare notabile. Pentru cazul nostru, **concepția reprezintă un sistem de idei generale, orientate spre tratarea/interpretarea multilaterală a problemelor științifice, economice, sociale, juridice, tehnice etc., reflectă modul de a percepe sau ansamblul de opinii, idei cu privire la problemele ce țin de dezvoltarea unui sau mai multor domenii sau sectoare în ansamblu.**

În baza cercetărilor noastre, am ajuns la concluzia că, **concepția e-Educației** de formare continuă a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar trebuie să includă: *introducere; termeni-cheie; necesitatea concepției e-educație; factorii care influențează asupra e-educației; ideile conceptuale de bază; contextul și tendințele de dezvoltare ale e-Educației de formare continuă a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar; scopul, obiectivele și căile de realizare a e-educației; documentele de politici și actele normative relevante; caracteristica generală a e-Educației; repere și mecanisme de implementare a e-Educației; etapele, conținutul și condițiile realizării/implementării concepției e-Educației; finanțarea e-Educației; riscurile și consecințele e-Educației; dispoziții finale.*

Strategia se definește ca *un document de politici care conține direcția orientativă de activități pentru un termen mediu (3-5 ani) sau lung (6-15 ani), avînd drept scop identificarea modalității și mecanismului de organizare a realizării obiectivelor în problematica abordată [2].* În accepțiunea noastră, prin **strategie** înțelegem *ansamblul obiectivelor majore ale organizației pe termen lung, principalele modalități de realizare, împreună cu resursele alocate, în vederea obținerii avantajului competitiv potrivit misiunii organizației.* Literatura științifică și actele normative ne orientează că **strategia trebuie să includă:** *descrierea situației; definirea problemelor care necesită implicarea organelor de conducere prin aplicarea politicii de rigoare; obiectivele generale și specifice; măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor și rezultatelor scontate; estimarea impactului și a costurilor (financiare și nonfinanciare) aferente implementării; rezultatele scontate și indicatorii de progres; etapele de implementare; procedurile de raportare și monitorizare.*

Programul reprezintă o succesiune de operațiuni concrete, care servesc drept instrument de implementare a politicilor, conținând obiective clar definite, resurse necesare, grupuri-țintă prestabilite și termene de realizare. **Programul trebuie să includă:** identificarea problemei; obiectivele specifice ale programului; acțiunile ce urmează a fi întreprinse; etapele și termenele de implementare; responsabilii pentru implementare; estimarea generală a costurilor; rezultatele scontate; indicatorii de progres și performanță; procedurile de raportare și evaluare.

Planul reprezintă un document de programare, în care sînt trasate sarcini concrete pe termen scurt într-un anumit domeniu, elaborat în conformitate cu documentele de politici. Elaborarea planului include două etape: elaborarea structurii conceptuale a planului și formularea conținutului sarcinilor planificate. **Planul trebuie să includă:** obiectivele; acțiunile practice, întreprinse pentru realizarea obiectivelor stabilite; termenele de realizare a acțiunilor; costurile aferente implementării; responsabilii pentru implementare; indicatorii de progres; procedurile de raportare și evaluare.

Cunoașterea caracteristicilor acestor documente este deosebit de utilă în elaborarea și aplicarea concepției e-Educație. Aceste caracteristici pot fi realizate cu succes prin managementul strategic. **Managementul strategic** se poate defini ca un ansamblu de decizii și acțiuni, concretizat în formularea și implementarea de planuri proiectate pentru realizarea obiectivelor organizației/ instituției.

La elaborarea documentelor nominalizate se utilizează mecanismul de consultanță „pe viu”, prin organizarea întrunirilor de lucru și discuțiilor publice, cu implicarea tuturor factorilor vizați, direct sau indirect, pentru a minimaliza divergențele de opinii, contestările și modificările ulterioare.

Managementul strategic acordă atenție deosebită pe nouă arii de interes în elaborarea propriei concepții, strategii, programe, plan al e-Educației de formare continuă a cadrelor didactice și a celor cu funcții de conducere din învățământul preuniversitar:

1. stabilirea misiunii, declararea scopurilor și a filozofiei instituției de învățământ;
2. dezvoltarea imaginii instituției de învățământ, care să reflecte condițiile interne ale ei;
3. evaluarea mediului extern al instituției de învățământ, în sensul cunoașterii factorilor competitivi și a celor contextuali,
4. analiza posibilelor opțiuni, rezultate din compararea profitului cu cerințele mediului extern;
5. stabilirea unui set de obiective pe termen lung și formularea strategiei generale;

6. identificarea opțiunilor strategice luate în considerare în vederea îndeplinirii misiunii instituției de învățământ;

7. formularea unor obiective pe termen scurt, derivate din concepția, strategia generală și din obiectivele pe termen lung;

8. implementarea deciziilor strategice bazate pe alocarea resurselor disponibile și pe accentuarea corelării, sarcinilor, structurilor etc.;

9. revizuirea și evaluarea succesului strategiei.

Din aceste nouă zone de interes, managementul strategic raportat la concepția e-Educație, preia planificarea, îndrumarea, dirijarea, organizarea, controlul deciziilor strategice și al modalităților strategice de acțiune. Procesul de management strategic cuprinde patru etape: cercetarea mediului; formularea strategiei; implementarea strategiei, evaluarea și controlul rezultatelor operaționalizării strategiei [1,p.93 – 94; 5].

Bibliografie

1. Aker, D., *Staloc Strategic Market Management*, John Wiley & Sons, USA, 1988.
2. *Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici nr.33 din 2007//*, în: Monitorul Oficial, nr. 006, art. 44.
3. *DEX al limbii române*, Univers Enciclopedic, București, 1996.
4. *Философский энциклопедический словарь*, Сов. Энциклопедия, М., 1983.
5. Patrașcu, D., Roman, Al., Patrașcu, T., *Incursiuni în managementul anticriză*, AAP, Chișinău, 2009.